

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 3 від 06 . 03 . 2024 року

Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

ПРОГРАМА

вступного випробування (іспиту) до аспірантури

зі спеціальності 051 Економіка

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітньо-наукова програма: «Економіка»

**На основі: освітнього ступеня магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)**

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради

Факультету економіки та
управління

Протокол № 4 від 17 .04 .2024 р.

Голова вченої ради

Алла ШЛАПАК

Пояснювальна записка

Мета вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 051 Економіка полягає у визначенні фактичної відповідності рівня підготовки випускників закладів вищої освіти вимогам наукової підготовки за обраним фахом. Вступ до аспірантури за спеціальністю 051 Економіка здійснюється на засадах вступних іспитів на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань. Вступний іспит в аспірантуру зі спеціальності 051 «Економіка» проводиться для вступників, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Програмою передбачено включення до орієнтовного переліку питань питання з дисциплін професійно-орієнтованого блоку. Вступне випробування проводиться у формі іспиту та передбачає відповідь вступника за трьома питаннями обраного білету. Час підготовки відповіді – 30 хв. Передбачено надавати відповіді українською мовою.

Програма розроблена у контексті нових вимог до освітньо-наукової підготовки дослідників за спеціальністю 051 Економіка. Програма побудована на основі міждисциплінарного підходу і містить питання із стратегічних напрямів реформування та державного регулювання національної економіки, питання ефективності господарювання на рівні міста та окремого підприємства, сучасних проблем глобалізованої світової економіки, розвитку науково-технічного прогресу, інвестицій та інновацій.

Окремими складовими елементами Програми є перелік питань до іспиту та список рекомендованої літератури, критерії оцінювання відповідей.

I. ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА

1. Перспективи економічного розвитку України після війни.
2. Вплив глобалізації на сучасний економічний розвиток.
3. Вплив НТП на поглиблення економічних проблем сучасного світу.
4. Національна глобальна конкурентоспроможність України.
5. Процес інтеграції України у світове господарство: проблеми та перспективи.
6. Порівняльна характеристика лінійної та циркулярної моделей економіки.
7. Характеристика процесу діджиталізації економіки.
8. Сутність економічного потенціалу національної економіки.
9. Сутність та склад економічної безпеки національної економіки.
10. Сутність прогнозування та макроекономічного планування в національній економіці.
11. Основні макроекономічні показники національної економіки.
12. Сутність соціально орієнтованої економіки.
13. Методи державного регулювання економіки.
14. Державні соціальні стандарти та нормативи, їх характеристика.
15. Роль іноземних інвестицій у вирішенні проблем післявоєнного відновлення економіки України.
16. Інвестиційний процес, державна інвестиційна політика та механізм її реалізації.
17. Характеристика циклічності економічного розвитку.
18. Інтеграція економіки України у європейській простір.
19. Міграція населення та її вплив на національну економіку України.
20. Науково-технічний прогрес як основний фактор економічного зростання.
21. Соціальна відповідальність при прийнятті економічних рішень.
22. Тенденції розвитку домогосподарств України.
23. Вплив глобальних економічних та соціокультурних тенденцій на функціонування та розвиток міських агломерацій.
24. Характеристика науково-технічного потенціалу національної економіки.
25. Інфляція як об'єкт державного регулювання, причини та наслідки інфляції.
26. Характеристика видів зайнятості населення та безробіття як соціально-економічного явища.

27. Соціальна політика та соціальний захист населення.
28. Поняття інновації та інноваційного процесу, види інновацій.
29. Перехід України до циркулярної економічної моделі розвитку.
30. Ринкова інфраструктура та її роль у формуванні соціально-орієнтованої економіки.
31. Поняття критичної інфраструктури національної економіки та забезпечення її захисту.
32. Розвиток економіки м. Києва як складової частини національної економіки України.
33. Ресурсний потенціал підприємств.
34. Інвестиційна й інноваційна діяльність підприємств.
35. Контролювання, моніторинг і діагностика діяльності підприємств.
36. Характеристика підприємства як суб'єкта господарювання, види підприємств.
37. Конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку.
38. Характеристика основного, оборотного та інтелектуального капіталу підприємства.
39. Поточне та оперативне планування підприємства, бізнес-плани підприємства.
40. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.
41. Поняття виробничої та соціальної структури підприємства.
42. Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та відмінності.
43. Сталий людський розвиток як мета соціально-економічної політики.
44. Соціальні функції економіки, напрями соціалізації діяльності.
45. Соціальна політика як складова соціальної економіки. Суб'єкти і об'єкти соціальної економіки.
46. Організаційні основи та особливості створення соціального підприємництва.
47. Цілі сталого розвитку як парадигма сучасної соціальної економіки.

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	A	Виставляється за ґрунтовні, систематизовані знання програмного матеріалу; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
82 – 89	B	Виставляється за міцні, систематизовані знання навчального програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	C	Виставляється за міцні знання програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	D	Виставляється за посередні знання програмного матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68	E	Виставляється за слабкі знання програмного матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	FX	Виставляється за незнання значної частини програмного матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України від 16.01 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755- VI р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991р. № 1560-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4.07.2002 р. № 4-IV / URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06 2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
7. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О. І. Котикова, О. А. Горобченко, Т. Г. Олійник, І. Г. Крилова, І. О. Мельник, О. А. Купчишина. Миколаїв : Іліон, 2020. 196 с.
8. Національна економіка. Конспект лекцій /О.О. Завгородня, В.В. Білоцерківець, В.М. Тарасевич та ін.; за ред. О.О. Завгородньої. Дніпро. НМетАУ, 2018. 144 с.
9. Чернявська О. В. Національна економіка. Навч. посіб. К.: Алерта, 2018. 502 с.
10. Краус Н.М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.
11. Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки: монографія / за наук. ред. проф. І.В. Радионові. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 240 с.
12. Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: монографія / за ред. Член.-кор. НАН України, д.е.н. проф. В.Д. Базилевича, д.е.н., проф. В.Л. Осецького. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; ТОВ «СІК ГРУП Україна», 2018. 536 с.
13. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. Київ. Центр Разумкова. 2020. 99 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_sektor_eu_ukr.pdf
14. Економіка підприємства : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, В. С. Рижиков,

О. В. Латишева, І. Ю. Єрфорт, Т. П. Гітіс, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 236 с.

15. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.]. К.: КНУТД, 2015. 267 с.

16. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. URL: <http://surl.li/hquutt>

17. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України / Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekomendatsii>.

18. Економіка невизначеності: зміст, оцінювання, регулювання: колективна монографія / за ред. І. Ф. Радіонової. - К.: Університет "КРОК", 2021. - 287 с.

19. Бобров Є.А. Стан та перспективи переходу до економіки циклічного типу. *Вчені записки Університету «КРОК». Зб. наук. праць*. Вип. 4 (60). 2020. С. 157-169.

20. Лойко В.В., Храпкіна В.В., Маляр С.А., Руденко М.В. Економіко-правові засади забезпечення захисту критичної інфраструктури. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2020. Том 4. № 35. С. 426-438.

21. Резнікова Н.В., Шлапак А.В., Іващенко О.А. Від промислових екосистем до систем цифрової економіки: нові бізнес-моделі і моделі конкуренції в умовах діджиталізації міжнародної торгівлі товарами і послугами. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія Економічні науки*. 2023. № 2. С.332 – 340.

22. Сосновська О.О. Особливості функціонування підприємств в умовах циклічного розвитку економіки. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип.1. С. 229-245.

23. Лойко В. В., Обушний С. М., Жукова Ю. М. Аналіз ефективності залучення іноземних інвестицій в економіку Києва. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 10. С. 5–10.

24. Лойко В.В., Руденко В.С., Лойко Є.М. Динаміка розвитку домогосподарств міста Києва як складової соціальної безпеки міста. *Агросвіт*. 2022. № 4. С.48-55. DOI статті: 10.32702/2306-6792.2022.4.48.

25. Лойко В. В., Зателепа А. І. Аналіз сучасного розвитку підприємств міста Києва в умовах євроінтеграції. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7027>. DOI: [10.32702/2307-2105-2019.5.3](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.3)

26. Loiko V., Bobrov Ye., Bratko M., Voitseshchuk A., Maliar S. Waste management and prospects for the development of circular economy technologies. *Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»*. № 5 (40). 2021. С. 609 - 619.

27. Соціальна економіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Ю. В. Сотнікова, Н. В. Аграмакова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 285 с.

28. Атаманюк Р.Ф., Атаманюк Е.А. Соціальна економіка: навчальний посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. 203 с.